

Het Vakmanschap van de mbo-sociaal werker

Voor werkgevers, gemeenten
en onderwijs

no. 1, april 2025

INHOUD

Inhoud

4

Voorwoord

5

**De Actieagenda
en de mbo-
sociaal werker**

7

Vakmanschap

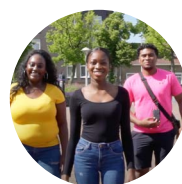
8

Daarom kies je voor de
mbo-sociaal werker
(opleidingsniveau 4)

9

Practoraat Vakmanschap
Sociaal Werk voor meer
maatschappelijke impact

11

Dit brengen mbo-
stagiairs mee in de wijk

12

Vernieuwde opleiding
mbo Sociaal Werker
loopt voorop

15

Beroepsethiek:
Waardevol vakmanschap
mbo-sociaal werker

17

**De stagiair mbo-
sociaal werker in jouw
organisatie**

18

Toolkit Werken aan de
toekomst met stagiairs-
mbo Sociaal Werker

20

Beroepshouding is het
belangrijkst

21

Van stagiair tot
stagebegeleider

Inhoud

22

Stagiairs in je organisatie
is een echte win-win
situatie

24

BLOG:
Kansen(on)
gelijkheid

25

Stage Handjehelpen
verbindt formele en
informele zorg

27

Tips voor werkgevers

28

**Versterken netwerk
onderwijs, werkgevers en
gemeenten**

29

Roadshows

30

Ontwikkeld door Sociaal
Werk werkt!

31

Colofon

Voorwoord

Het is met reden dat ik mij sterk maak voor meer banen, stages en leerplekken voor mbo-sociaal werkers. De arbeidsmarktkrapte nu én de komende jaren zet ons als branche in beweging. Het vraagt ons om met een brede blik te kijken naar wat daarin nodig en goed is voor het werkveld. De vragen die vanuit de politiek op ons afkomen, de toenemende complexiteit van vraagstukken waar we mee te maken hebben en de onzekerheid over financiering, doen een beroep op ons: Laten we daarom álle professionele talenten in sociaal werk goed benutten!

Het is mooi om te zien dat werkgevers en onderwijs in de Actieagenda de Kracht van de mbo-sociaal werker al een aantal jaren de handen ineenslaan om te laten zien wat mbo-sociaal werkers meenemen in het werkveld. Met in dit e-magazine de belangrijke focus op hun vakmanschap. Dat gaat verder dan praten over 'doeners' en belicht juist de combinatie van kennis en praktijkervaring. De combinatie van het vakmanschap van verschillend opgeleide sociaal werkers maakt dat we mensen in steden, dorpen, wijken en buurten goed kunnen ondersteunen.

Ik hoop dat dit e-magazine bijdraagt aan een nog betere samenwerking tussen onderwijs, sociaalwerkorganisaties en gemeenten. Dat het werkgevers en gemeenten inspireert om kennis te maken met het vakmanschap van de mbo-sociaal werker, én hun uitdaagt om de brede blik op professionaliteit te omarmen.

Henriëke Hofsteenge

*Voorzitter Platform Arbeidsmarkt Sociaal Werk en Senior Adviseur Portfoliomanagement
Tintengroep*

De Actieagenda en de mbo- sociaal werker

De Actieagenda de Kracht van de mbo-sociaal werker

Sociaal professionals die beschikken over de nodige kennis en ervaring zijn dringend nodig. Niet alleen de krappe arbeidsmarkt en de transitie van zorg naar welzijn schreeuwen om goed opgeleide sociaal werkers. Ook de toenemende en steeds complexer wordende maatschappelijke vraagstukken vragen om de inzet van de juiste professional op de juiste plek. Daarom zet de Actieagenda de Kracht van de mbo-sociaal werker zich al een aantal jaren in voor meer en betere werk- en stageplekken voor mbo-sociaal werkers en studenten mbo Sociaal Werker. Plekken waar hun vakmanschap bijdraagt aan het welzijn van wijken en inwoners.

In de afgelopen jaren hebben we voor het werkveld diverse onderzoeken gedaan, tools ontwikkeld en regionale roadshows georganiseerd. Lees hierover meer in dit e-magazine. In 2025 zetten we ons wederom in voor goede werk- en stageplekken met als thema Vakmanschap van de mbo-sociaal werker.

→ **Ontdek wat de Actieagenda al heeft gedaan en blijf op de hoogte van wat nog komt!**

Vakmanschap

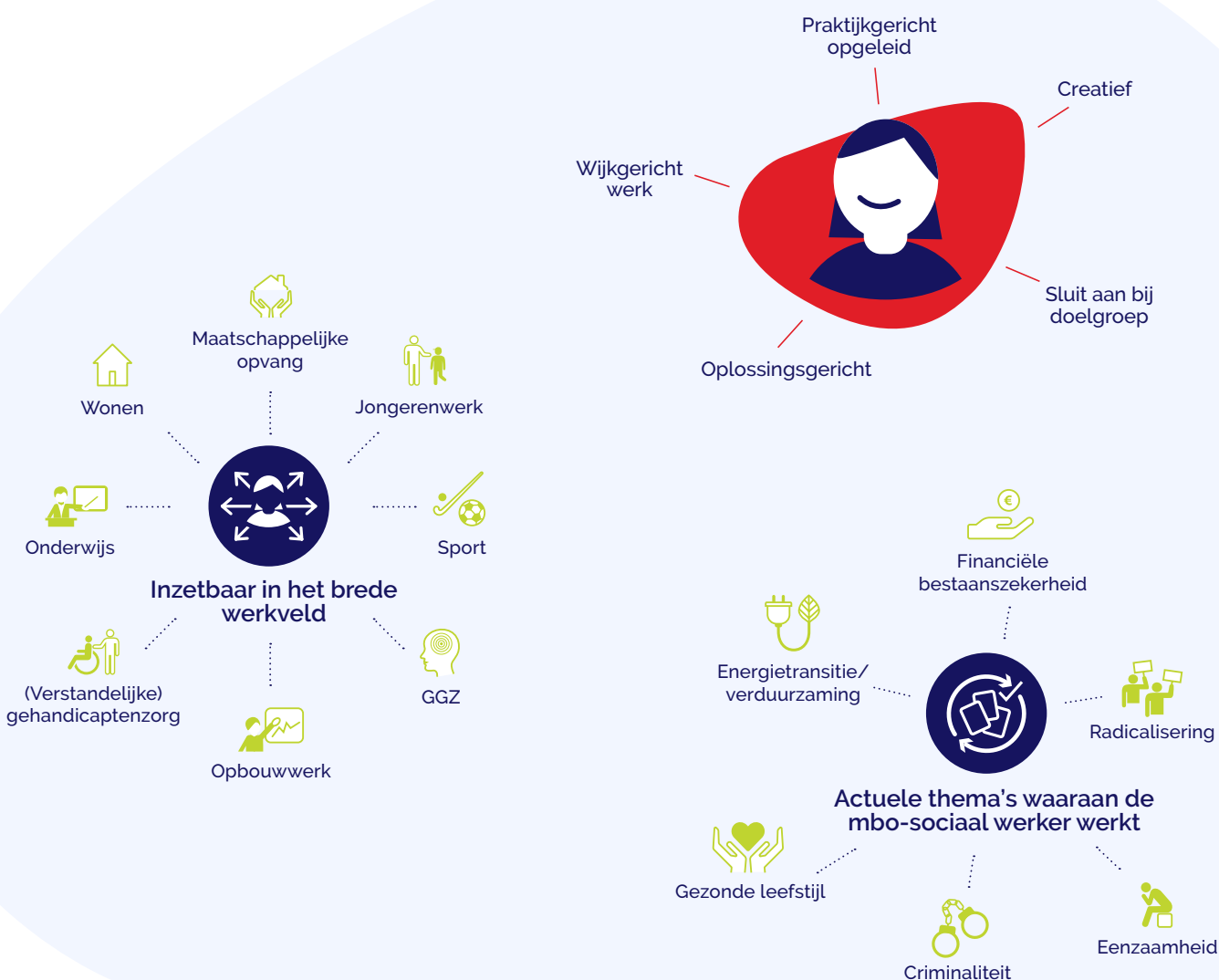
Daarom kies je voor de mbo-sociaal werker (opleidingsniveau 4)

De infographic Kies voor de mbo-sociaal werker beschrijft waar mbo-sociaal werkers inzetbaar zijn, en welke skills zij daarbij meenemen. In 2025 gaan we dit nog concreter maken met voorbeelden.

→ Maak nu kennis met de mbo-sociaal werker!

TIP

Wil jij een mooi voorbeeld van het vakmanschap van de mbo-sociaal werker (niveau 4) delen? Stuur dan een mail naar Dees Weyburg, desartes@icloud.com.

Practoraat Vakmanschap Sociaal Werk voor meer impact

Ian Plug is docentonderzoeker bij het in 2024 opgerichte practoraat Vakmanschap MBO Sociaal Werk, een initiatief van ROC Mondriaan, Zadkine mbo en Albeda College. Hij geeft ons een inkijk in de eerste stappen van het practoraat.

Waar zijn jullie binnen het practoraat momenteel mee bezig?

“We zitten op het kantelpunt van vooronderzoek naar concreet aan de slag gaan. De hoofdvraag van ons onderzoek is: Hoe kan inzetbaarheid van mbo-sociaal werkers worden verduurzaamd in het werkveld? We onderzoeken dat vanuit het perspectief van studenten, onderwijs, en het werkveld - dat nauw betrokken is.

Het besef dat we niet langer voorbij kunnen gaan aan de competenties van mbo-sociaal werkers leeft steeds breder. De vraag is niet of we ze gaan inzetten, maar hoe we dat op de beste manier kunnen doen. Gezamenlijk kunnen we sociaal werk versterken, verbindingen aangaan en meer maatschappelijke impact maken.

Hoe definiëren jullie vakmanschap eigenlijk?

“Dat is een gezamenlijk zoekproces naar gedeelde inzichten. We bevroegen derdejaarsstudenten al. De antwoorden waren nog vrij abstract, maar geven wel de kern weer van sociaal werk. Zoals: “Mensen helpen op een manier dat zij zich geholpen voelen.” Of “In staat zijn om sterke verbindingen aan te gaan met cliënten die je ondersteunt.” Belangrijke elementen van het vakmanschap van sociaal werkers. Daarnaast is er natuurlijk het nieuwe kwalificatiedossier dat aansluit op actuele ontwikkelingen en bij wat er nu en in de toekomst wordt gevraagd van mbo-sociaal werkers. Middels actieonderzoek zullen we tot een concrete definitie komen.

Hoe krijgt vakmanschap nu al vorm in de mbo-opleiding?

“Op verschillende manieren. Zo krijgen derdejaarsstudenten het vak professionalisering, waarin onderwerpen zijn opgenomen als; reflectie, organisatiecontext, ontwikkelingen in de samenleving en het vakgebied, beroepsstandaarden en wet- en regelgeving.

Daarnaast wil je dat in de stage theorie en praktijk goed samenvallen en dat een stage aansluit bij het beroepscompetentieprofiel van de sociaal werker. Daarbij moet samenhang tussen de verschillende werkprocessen zichtbaar zijn. Soms ligt de focus vooral op het uitvoeren van activiteiten. Terwijl je wilt dat studenten leren dat je werkt vanuit een duidelijk doel en aansluit bij de behoeften van mensen. Dat je van daaruit evalueert of de activiteit de bedoelde impact heeft, of dat bijstellen nodig is. Het gaat ook om het echt snappen van maatschappelijke vraagstukken om het verschil te kunnen maken. Een zo klein mogelijke afstand tussen onderwijs en stagegever werkt daarvoor het best. Je houdt dan samen zicht op wat de student doet en leert.

Wat voor soort onderzoek gaan jullie inzetten?

“ Dat zijn we nog aan het bepalen. Zelf zie ik kansen in participatief onderzoek, waarbij docenten stage gaan lopen in het werkveld. Dit gaat echt een stap verder dan een werkbezoek. Het draagt bij aan het nog beter kennen van het beroep en het ook meer doorleven ervan. Het versterkt de binding met het werkveld en vergroot het inzicht in de belevingswereld van studenten. Dat helpt om het onderwijs nog beter af te stemmen op het vakmanschap dat het werkveld nodig heeft.

Daarnaast signaleer ik nog het onbenutte potentieel van ervaringskennis van onze studenten. Er wordt wel over gesproken alleen niet altijd als een kans. Terwijl, als een deel van onze studenten 'doelgroep' is, is dat ook een krachtige bron. Wat mij betreft zetten we die kennis, over bijvoorbeeld kansenongelijkheid, om in ervaringsdeskundigheid als onderdeel van het werk.

Wat hoop je dat jullie onderzoek op gaat leveren?

“ Dat onderwijs en werkveld samen het vakmanschap van studenten vergroten. Met aandacht voor methodisch en systematisch werken. Zodat zij steeds beter toegerust zijn om aan te sluiten bij wat in de maatschappij en het werkveld nodig is.

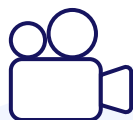
Wil je meer informatie over het practoraat, stuur dan een mail naar: i.plugin@rocmondriaan.nl

Ian Plug heeft sinds 2001 in verschillende functies in zorg en welzijn gewerkt. Hij geeft al een aantal jaren les aan de opleiding mbo Sociaal Werker (niveau 4) bij ROC Mondriaan, en is vanaf augustus 2024 onderzoeker bij het practoraat Vakmanschap Sociaal Werk.

Dit brengen mbo-stagiairs mee in de wijk

Deze video geeft een korte impressie van mbo-stagiairs van Buurtverbinding.

VIDEO

Vernieuwde opleiding mbo Sociaal Werker loopt voorop

Met ingang van het studiejaar 2024 – 2025 is de vernieuwde opleiding mbo Sociaal Werker niveau 4 gestart. Vernieuwing was nodig door maatschappelijke veranderingen en de daarmee samenhangende ontwikkelingen in sociaal werk. Karin van der Burgt was bij het proces van vernieuwing betrokken als lid van de groep inhoudsdeskundigen die input leverde aan Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB).

Waarom was vernieuwing van de opleiding nodig?

- “ Vooropgesteld; het was en is al een goede opleiding. Door de snelle ontwikkelingen in sociaal werk zagen werkveld en onderwijs echter de noodzaak om te vernieuwen, om ook in de toekomst te zorgen dat de opleiding aansluit op wat in het werkveld nodig is. Up-to-date kennis in het onderwijs is de basis voor startende sociaal werkers. Hiermee zorgen onderwijs - en middels stages en leerbanen ook de werkgevers - dat studenten zich kunnen ontwikkelen tot medewerkers van de toekomst.

Welke ontwikkeling is leidend geweest voor de vernieuwing?

- “ Eigenlijk zijn het er drie: het belang van (meer) preventie, meer focus op wijkgericht werken en de behoefte om te werken vanuit de samenhang van de verschillende leefgebieden van mensen. Het uitgangspunt van sociaal werk, het verbeteren van het dagelijks leven van mensen, wordt hiermee versterkt.

Hoe komen de vernieuwingen in de opleiding tot uitdrukking?

- “ Vooral door het meer integraal kijken naar de situatie van mensen. Die brede blik zorgt dat de mens en zijn leefwereld gezien worden. Vaak is er niet één probleem. Als je je richt op alle leefgebieden dan zie je beter waarmee je mensen op weg kunt helpen. Leeft iemand bijvoorbeeld in armoede of met lichamelijke beperkingen, dan kun je dat vaak niet oplossen, maar je kunt wel helpen voorkomen dat iemand hierdoor vereenzaamt.

Hoe vertaalt dat zich in de praktijk?

- “ Het vraagt om een methodische en systematische aanpak. Door eerst goed te onderzoeken welke behoeften iemand heeft, kun je als sociaal werker zien wat iemand echt nodig heeft. Bijvoorbeeld bepaalde voorzieningen of activiteiten - individueel of collectief. Dit vraagt van mbo-sociaal werkers ook dat zij scherper zijn in de keuzes: Wat doe ik wel of niet voor iemand? Wat neem ik over? Wat draag ik over aan collega's? En waarbij kunnen inwoners elkaar helpen? Met dat brede kijken, loopt de vernieuwde mbo-opleiding nu echt voorop.

Hoe draagt dit bij aan beter sociaal werk?

- “ Door het voorkomen van specialistische hulp en daadwerkelijk verbeteren van kwaliteit van het dagelijks leven van mensen. Mbo-sociaal werkers steken praktisch in, leggen vaak makkelijk contact en blijven dicht bij mensen. Zij zien de mix van problemen op verschillende niveaus en kunnen daardoor ondersteuning bieden die niet ingewikkeld of duur hoeft te zijn.

Karin van der Burgt is al vele jaren werkzaam in het sociaal domein, waarbij zij verbinder en vertaler is tussen werkveld en beroepsonderwijs. Ze werkte onder meer mee aan de ontwikkeling van het Beroepscompetentieprofiel van de sociaal werker en aan tools voor professionele ontwikkeling.

Nieuw: Mbo-certificaten spelen in op wat de praktijk nu vraagt

Sinds 25 januari 2025 worden er drie nieuwe mbo-certificaten aangeboden. Dit zijn een soort deeldiploma's van de vernieuwde mbo-opleiding. Ze zijn met name bedoeld voor zij-instromers, herintreders en voor huidige sociaal werkers die hun vakmanschap willen actualiseren. Het gaat om:

- Versterken van de sociale basis
- Praktische ondersteuning bij dagelijks functioneren
- Activiteiten inzetten binnen sociaal werk

Meer weten over de certificaten? [Lees het hier!](#)

Beroepsethiek: Waardevol vakmanschap mbo-sociaal werker

Een inwoner met een licht verstandelijke beperking is al twee keer niet op komen dagen bij een afspraak. Volgens het organisatiebeleid stopt daarmee de ondersteuning. Terwijl de professional weet dat het 'niet verschijnen' nu juist een kenmerk is van het probleem van de inwoner. Wat is in dit geval het goede om te doen? Zomaar een voorbeeld van een ethisch dilemma waar sociaal werkers tegenaan kunnen lopen. En omdat alle sociaal professionals te maken hebben met beroepsethiek, is er in de praktijk ruimte nodig om hier bewust mee om te kunnen gaan.

Vakmanschap

Sociaal werk is mensenwerk dat vraagt om ethisch bewustzijn en het maken van ethische afwegingen. Beroepsethische dilemma's die sociaal werkers tegenkomen zijn heel divers. Het kan gaan om vraagstukken in de hulp of ondersteuning aan inwoners. De momenten dat het ergens schuurt, dat er twijfel is over wat juist is voor de inwoner. Dat wat je ook doet of kiest er altijd nadelige gevolgen voor een betrokken partij zullen zijn. Er zijn talloze van dit soort momenten waarop professionals in sociaal werk zich afvragen: Wanneer doe ik het goede? Dat geldt ook voor mbo-sociaal werkers. Ook voor hen is beroepsethiek een waardevol onderdeel van hun vakmanschap.

Door te oefenen met beroepsethiek kunnen professionals samen leren van de praktijk. Daarmee vergroten zij hun vakmanschap en laten ze zien welke waarden in hun werk centraal staan. Jurja Steenmeijer (ethica en werkzaam bij de BPSW): "Sociaal werk is een normatief beroep en daarom is het kunnen maken van ethische afwegingen en deze kunnen onderbouwen zo belangrijk. Het helpt sociaal werkers daarnaast om hun vak te definiëren: Waartoe zijn we op aarde, wat moeten we daarvoor kunnen en weten, wat wordt er van ons verwacht en wat zijn de normen die daarbij horen."

Beroepscode

Professionals in sociaal werk hebben een eigen beroepscode. Beroepsethiek is echter meer dan de code, die wel kaders biedt maar geen pasklare antwoorden. Jurja: "Beroepsethiek is niet 'je aan de beroepscode houden'. Het is een proces van met elkaar in gesprek zijn over ethische kwesties in de praktijk, waarbij ook richtlijnen en veldnormen worden meegenomen. Dit in gesprek zijn is onderdeel van een leerproces. Daarmee draagt het bij aan de ontwikkeling van vakmanschap en creëert het de professionele ruimte om passende ondersteuning te kunnen bieden."

Geef ruimte voor beroepsethiek

Jurja doet een appel op organisaties om te zorgen dat alle professionals gesprekken over ethische kwesties kunnen voeren. Opleidingsniveau of diploma's moeten daarbij volgens haar geen rol spelen: "Als het gaat om beroepsethiek moeten we die niveaus loslaten. Het is belangrijk dat iemand in staat is en wordt gesteld om te reflecteren op het eigen handelen."

Hoe beroepsethiek ingebed is in een organisatie bepaalt voor een groot deel de ruimte die er is voor gesprekken over ethische kwesties. Zeker als de logica van de organisatie en het vakmanschap van de professional botsen. Jurja: "Wat volgens de professional het goede is om te doen, past niet altijd binnen budgetten of beleidskaders. Dat moet geen beletsel te zijn om – op basis van gelijkwaardigheid – toch in gesprek te gaan met elkaar. Ik zou daarom zeggen: moedig professionals aan om in gesprek te blijven over ethische vragen, ook als dat 'wringt' in de organisatie."

Jurja Steenmeijer is beleidsadviseur bij de Beroepsvereniging van professionals in sociaal werk en directeur van de BPSW-academie. Daarnaast is zij ethica en auteur van de Beroepscode voor professionals in sociaal werk (2022) en van Professionele autonomie in Sociaal Werk (2022). Ze geeft trainingen ethiek en professionalisering, en Beroepscode & Tuchtrect.

→ Maak kennis met beroepsethiek en download hier de BPSW-app.

Benieuwd naar de beroepscode voor professionals in sociaal werk?

→ Hier kun je hem gratis downloaden.

De stagiair mbo-
sociaal werker in
jouw organisatie

Toolkit Werken aan de toekomst met stagiairs-mbo Sociaal Werker

In deze toolkit kunnen werkgevers, gemeenten en andere belanghebbenden kennismaken met de mbo-sociaal werker en de mbo-stagiair Sociaal Werker. Je vindt er praktische informatie en tools voor zinvolle stages en goede begeleiding.

→ Ga aan de slag met de toolkit en werk aan de toekomst van sociaal werk!

Beroepshouding is het belangrijkste

'Het is mensenwerk, dus willen we stagiairs die dát kunnen bieden. Opleidingsniveau is niet interessant', aldus Richard Middelkoop. Hij is trajectbegeleider en stagecoördinator bij Yulius Onderwijs. Op het Discovery College waar hij werkt, worden leerlingen met psychiatrische problematiek of gedragsstoornissen voorbereid op werk. Op hun stageplek worden de leerlingen begeleid door studentstagiairs van divers pluimage.

Wat is de waarde van studentstagiairs?

“ Zonder studentstagiairs kunnen we onze leerlingen nooit deze begeleiding bieden. De leerlingen zijn tussen de 11 en 18 jaar oud en doorlopen gemiddeld 6 leerjaren. Hun studentstagiairs zitten op het mbo of hbo. We hebben er nu 30 naast onze 50 vaste medewerkers. Vanaf dag één zijn ze onderdeel van de organisatie. Zo leiden we ook meteen een deel van onze eigen nieuwe collega's op.

Als diploma's niet leidend zijn, hoe weet je dan of een stagiair geschikt is?

“ Theoretische kennis is nodig, maar de beroepshouding is het belangrijkste. Kun je je inleven in onze leerlingen? Heb je aandacht en geduld met ze, kun je grenzen stellen? Loop je naast het kind en niet op het kind vooruit? De ouders van onze leerlingen hebben geen schoolkeuze voor hun kind. Dit is waar ze terecht komen. Dat legt ons een extra verplichting op om te zorgen dat we leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op hun toekomst. Vandaar onze uitgebreide intake. We willen zien dat een student zijn rol als stagiair serieus neemt en passie heeft voor de doelgroep.

Bedoel je dat opleiding er niet toe doet of betekent het verschil in opleidingsniveau niet zoveel?

“ Dat laatste. Kennis die je opdoet op school is relevant. Maar allereerst moet de basis op orde zijn. Die bestaat uit: motivatie, anders gebeurt er niets, en kunnen communiceren vanuit aandacht, om te achterhalen wat het kind tegenover je nodig heeft. In dat contact kijk en luister je goed; wat kan ik in deze situatie het beste doen? Is de leerling gebaat bij een wandeling, een spelletje of is er een “reset” nodig? Kom je er niet uit, dan vraag je hulp aan collega's. In de opleidingen zit gespreksvoering, maar bij ons moeten ze echt uit hun comfortzone komen. De valkuilen zijn dat ze aardig gevonden willen worden of soms niet goed observeren door de projectie van eigen aanwezige of verwerkte problematiek. Komen tot authentiek en betrouwbaar professioneel handelen, dat vraagt wat. Of dat lukt is meer afhankelijk van de persoon dan van het opleidingsniveau.

Wat vraagt deze stageplek van stagiairs?

“ Durven doen. In het contact met de leerlingen, maar ook in het contact met ouders en collega's. Daarnaast kom je als stagiair één dag per week met een groep 3e-jaars leerlingen bij een werkgever. Of je begeleidt 4e-jaars leerlingen die een stage met een bedrijfsopleiding hebben. Daarin gaat wel eens iets mis, en dan moet je dus ook met de werkgever in gesprek. Ook moet je voor een professionele beroepshouding durven reflecteren. Daarom worden studentstagiairs op hun beurt weer goed begeleid in hun leerproces.

Wat kosten die studentstagiairs en wat leveren ze op?

“ Het kost geld en inzet van collega's in de begeleiding. Draagvlak bij collega's is daarom een voorwaarde voor het slagen van stagebeleid. Maar het levert ook veel op: nieuwe collega's, energie en ruimte voor creativiteit. En het voornaamste: voldoende en goede begeleiding voor onze leerlingen, zodat zij goed terecht komen. Bijvoorbeeld die leerling die hartstikke trots is dat hij, nu hij geld verdient, zelf ook kan bijdragen aan het huishouden.

Richard Middelkoop, trajectbegeleider en stagecoördinator
bij Yulius Onderwijs

Van stagiair tot stagebegeleider

Lycherette startte als stagiair bij Buurtverbinding. Inmiddels is ze assistent-coördinator bij Buurtverbinding-DOCK waar zij onder meer stagiairs begeleidt.

VIDEO

Damian werd bij Buurtverbinding begeleid als stagiair en begeleidt nu, als coördinator bij Buurtverbinding-Civic, zelf stagiairs.

VIDEO

→ Meer informatie over samenwerkingsverband Buurtverbinding vind je hier.

Stagiairs in je organisatie is een echte win-win situatie

Bij wmo radar benaderen ze stagiairs als toekomstige collega's en staat ondersteuning bij hun professionele ontwikkeling centraal. Yassin el Bouyakoubi, stagemakelaar, deelt de werkwijze van wmo radar én hun enthousiasme.

Werving

Yassin: "Als stagemakelaar breng ik eerst in kaart hoeveel stageplekken er beschikbaar zijn binnen de verschillende teams. Daarna worden, samen met teamcoaches en projectleiders, stagevacatures opgesteld. Tegelijkertijd koppelen we de studentenprofielen al aan een geschikte stagebegeleider. Dit vergroot de kans op een goede match tijdens het selectieproces."

Vacatures publiceert wmo radar op schoolportals en de eigen website, studenten kunnen vervolgens solliciteren. Voor de plaatsing van studenten is er een werving- en selectieproces, waarbij student en team elkaar moeten versterken. Na ontvangst van de sollicitaties selecteert de stagemakelaar potentiële kandidaten. Alle studenten ontvangen een bericht; een uitnodiging voor een kennismakingsgesprek of een afwijzing met een onderbouwde toelichting.

Selectieproces

Studenten die door de eerste selectie heen komen, hebben een kennismakingsgesprek met de stagemakelaar. Tijdens dit gesprek worden (persoonlijke) leerdoelen besproken en afgestemd op de mogelijkheden binnen wmo radar. Verloopt het gesprek positief, dan volgt een gesprek met de teamcoaches en de toekomstige praktijkbegeleider. Zijn zij ook positief, dan wordt de student aangenomen en start de administratie van de stageplaatsing.

Persoonlijke begeleiding

Tijdens de stage krijgt de student één-op-één begeleiding van de praktijkbegeleider. Deze helpt de student niet alleen met dagelijkse werkzaamheden, maar integreert ook de (persoonlijke) leerdoelen in de leerroute van de student. Yassin: "Zo zorgen we ervoor dat stagiairs zich optimaal kunnen ontwikkelen en voorbereid worden op een toekomst in sociaal werk."

Samenwerking

Binnen wmo radar werken stagiairs van verschillende opleidingen op diverse manieren samen. Yassin: "Die samenwerking stimuleren we door projectmatig werken, intervisiebijeenkomsten waar stagiairs samen reflecteren op casuïstiek en leren van elkaars aanpak, en gezamenlijke trainingen waarin stagiairs samenwerken aan bijvoorbeeld methodisch werken."

Voordelen

Yassin: "Stagiairs zorgen echt voor een win-win situatie. Mbo-stagiairs brengen met hun hands-on mentaliteit een frisse energie je organisatie in. Ze nemen nieuwe inzichten mee en kunnen een waardevolle aanvulling zijn door ondersteunende taken op te pakken. Ander voordeel is dat het de mogelijkheid biedt om talenten voor de organisatie vroegtijdig te zien. Daarmee bespaar je tijd en kosten op werving en selectie van nieuwe collega's. Bovendien stimuleert het medewerkers om hun kennis en ervaring over te dragen aan de volgende generatie sociaal werkers. Dit versterkt niet alleen de sociale vaardigheden binnen het team, maar draagt ook bij aan de groei en kwaliteit van de organisatie."

“Stagiairs zijn bij ons volwaardig onderdeel van een team. Met hun stagewerkzaamheden bereiden we ze voor op een professionele toekomst in het gewenste vakgebied.

Yassin el Bouyakoubi, stagemakelaar bij wmo radar

BLOG: Kansen(on)gelijkheid

We leven in een samenleving waarin theoretisch opgeleide mensen meer worden gewaardeerd en vaak ook veel beter worden betaald. Dit zien we terug in verschillende sectoren, zo ook in sociaal werk. Zelf heb ik dit ook ervaren. Ik heb een mbo-opleiding sociaal werk afgerond en toch besloten verder te studeren. Ondanks mijn ontzettend leerzame en diverse mbo-stage-ervaringen zag ik dat mijn mede-stagiairs en collega's met een meer theoretisch opleidingsniveau meer verantwoordelijkheid, uitdaging en erkenning kregen. Dat wilde ik ook.

Toch stel ik mezelf steeds vaker de vraag: Bepaalt een diploma echt het succes van een sociaal werker? In veel functies is kennis van wet- en regelgeving of het kunnen werken volgens methodieken van belang, maar hier zijn extra cursussen voor te volgen. Wat een diploma wel bepaalt is je salaris - en het daaraan gekoppelde loopbaanbudget - dat voor een mbo'er aanzienlijk lager is dan dat van een hbo'er of wo'er.

Focus op diploma's houdt ongelijkheid in stand. Mbo'ers krijgen minder loopbaankansen, minder salaris en loopbaanbudget en hebben daardoor ook minder ontwikkelkansen. Terwijl het op de werkvloer niet alleen gaat om opleidingsniveau, maar ook om emotionele intelligentie en empathisch vermogen. Daarnaast is het kunnen volgen van een vervolgopleiding een privilege. Niet iedereen heeft de financiële middelen of sociale steun om verder te kunnen studeren. Hier is sprake van kansenongelijkheid in een sector die juist strijdt voor gelijke kansen.

Daarom werkgevers en beleidsmakers: Zie de mens en niet het opleidingsniveau. Net zoals wij als sociaal werkers dagelijks de krachten, en niet enkel de beperkingen zien van de mensen waar we mee werken. Tijdens mijn stages en mijn werk werd mij de ruimte geboden om me verder te ontwikkelen, ongeacht mijn opleidingsniveau. Er werd namelijk gekeken naar wat ik kon en wat ik wilde leren. Dit gaf mij vertrouwen, erkenning, waardering en maakte mij sterk in mijn werk.

Het is van belang te kijken naar iemands kwaliteiten en vaardigheden, en iemand gelijke ontwikkelkansen te bieden binnen organisaties. Op deze manier dragen we bij aan meer kansengelijkheid in onze sector én onze samenleving.

Nienke Rijk

Stage Handjehelpen verbindt formele en informele zorg

Al 15 jaar biedt Handjehelpen stageplaatsen in de informele (niet betaalde) zorg. Ook aan stagiairs mbo Sociaal Werker.

De stagiairs werken in de thuissituatie bij kinderen en volwassenen met, bijvoorbeeld, een chronische ziekte of gedrag dat om extra zorg vraagt. Ze ontmoeten de hulpvrager en het omringende systeem in alle kracht en kwetsbaarheid. Daarbij zien stagiairs hoe ziekte of een beperking alle facetten van het leven raakt. Ze leren ook wat het belang is van de sociale context van de hulpvrager. Verder zien ze hoe informele zorg de formele zorg kan aanvullen én hoe waardevol de samenwerking tussen beide is. Deze kennismaking met de informele zorg van binnenuit is een belangrijke ervaring voor de zorg- en welzijnsprofessional van de toekomst.

Ga jij met Handjehelpen samenwerken?

Handjehelpen is altijd op zoek naar formele en informele welzijns- en zorgorganisaties én onderwijsinstellingen om mee samen te werken.

Zie je kansen om samen te werken? Wil je meer weten over het stagebureau informele zorg? Neem dan contact op met Wilma Louwerse, Stagecoördinator
030-26 32953 / 06-48 36 92 87
wlouwerse@handjehelpen.nl

Korte lijnen met organisaties en onderwijs

Steeds meer sociaalwerkorganisaties vinden informele zorg belangrijk. Door gebrek aan ervaring ermee zoeken ze soms nog naar hoe ze het kunnen inzetten, en hoe ze stagebegeleiding erbij kunnen vormgeven. Het stagebureau van Handjehelpen kan daarin bijstaan met een goede aanpak die zich in de praktijk bewezen heeft.

“Handjehelpen draagt bij aan het samenspel van informele en formele zorg, en dat is goed voor toekomstige professionals en voor toekomstige zorg en ondersteuning.

Wilma Louwerse, stagecoördinator Handjehelpen

Handjehelpen heeft korte lijnen met onderwijsinstellingen en biedt maatwerk per opleiding. Dat kan met een goed model om studenten te begeleiden, door aan te sluiten bij het curriculum en direct af te stemmen met docenten.

Stagelopen bij Handjehelpen betekent veel ruimte voor eigen voorkeur en initiatief van stagiairs. Ze gaan zelfstandig op pad en werken vanuit de presentiebenadering. Hun hulp is laagdrempelig en maakt zichtbaar wat er achter de voordeur speelt. En dat is leerzaam nu de zorg steeds meer naar de thuissituatie verschuift.

“ Ik kreeg veel vrijheid en dat maakte de stage heel uitdagend. Net als de verschillende mensen en soorten problematiek waarmee ik in aanraking kwam.

Duco Spronk, oud-stagiair Handjehelpen

Tips voor werkgevers

TIP

Ontwikkel samen met je team of organisatie een visie op de inzet van mbo-sociaal werkers. En denk samen verder in mogelijkheden. Dan creëer je ook meteen draagvlak.

TIP

Maak kennis met de kracht van de mbo-sociaal werker: nodig een docent (en stagiair) of een mbo-sociaal werker uit in jouw organisatie.

TIP

Duik eens in het hernieuwde kwalificatiedossier en ontdek welke competenties een student mbo Sociaal Werker niveau 4 ontwikkelt tijdens de opleiding.

TIP

Onderzoek de mogelijkheden van job-carving. Welke taken die nu gedaan worden door hbo-opgeleide sociaal werkers zou de mbo-sociaal werker kunnen overnemen en wat levert dat de organisatie op?

TIP

Kijk in welk team een mbo-sociaal werker goed zou passen en stel een vacature open.

TIP

Welke vacatures komen eraan? Neem daarvoor alvast mbo-stagiairs aan, mogelijk heb je dan meteen je toekomstige collega aan boord.

Versterken
netwerk onderwijs,
werkgevers en
gemeenten

Roadshows

In de afgelopen jaren organiseerde de actieagenda een aantal roadshows. Regionale bijeenkomsten waar onderwijs, werkgevers en gemeenten elkaar troffen om samen te werken aan meer stageplaatsen voor studenten mbo Sociaal Werker.

In 2025 organiseert Sociaal Werk Nederland een aantal roadshows die in het teken staan van het vakmanschap van de mbo-sociaal werker. Hiermee werken we aan een veerkrachtige samenleving, waarin mensen in wijken, buurten en dorpen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Van professionals die aansluiten bij de vele, verschillende doelgroepen en hun hulpvragen. Zeker voor de sociale basis en het wijkgericht werken is het vakmanschap van mbo-sociaal werkers nu en in de toekomst onmisbaar!

Na de zomer 2025 staan er roadshows gepland in de regio's: Leiden, Utrecht, Rotterdam, Arnhem en Zwolle. Houd voor **data en meer informatie de website** in de gaten. Of neem contact op met **Dees Weyburg, desartes@icloud.com**.

Dit kan een roadshow opleveren

In juni 2023 trapte het Summa College in Eindhoven af met de eerste roadshow. Deze werd een belangrijke aanjager voor nieuwe contacten, samenwerking in projecten, meer stageplekken en meer zichtbaarheid van het Summa College.

Een van de belangrijkste opbrengsten voor het Summa College was de samenwerking met Sociale Teams Helmond. Dit leidde tot gesprekken over het opzetten van een Professionele Werkplaats in Helmond. Ook zijn er nieuwe organisaties bijgekomen waar studenten van Summa stagelopen. Voorbeelden hiervan zijn het project WachtVerzachter in Eindhoven (mentale ondersteuning van jongeren) en het Inspiratielab 2.0 (innovatieve dagbesteding in Someren).

Een mooie opbrengst is ook de grotere betrokkenheid van en samenwerking met de gemeente Eindhoven die ontstond. Het Summa College:

- wordt steeds meer partner in het sociaal domein;
- is onderdeel van het Deltaplan jeugd;
- heeft meer aanbod van projecten met de gemeente als opdrachtgever en ondersteuner;
- mag meedenken over het nieuwe koersplan (2040) van de gemeente;
- kan eigen ideeën presenteren aan de gemeentelijke commissies;
- ging in gesprek met de wethouder;
- staat op de sociale kaart van Eindhoven;
- komt dankzij de gemeente steeds meer in contact met andere organisaties.

Ontwikkeld door Sociaal Werk werkt!

Sociaal Werk werkt! is de samenwerking van werkgeversorganisatie Sociaal Werk Nederland en de werknemersorganisaties FNV Zorg & Welzijn en CNV.

In het **Platform Arbeidsmarkt Sociaal Werk** en de **cao-tafel Sociaal Werk** zetten wij ons samen in voor een sterke en aantrekkelijke sociaalwerkbranche. We maken ons hard voor voldoende mensen in de sector, het stimuleren van werkplezier en het hoog houden van de kwaliteit van werken. Zo ontwikkelen én behouden we een gezonde arbeidsmarkt, goede arbeidsvoorwaarden en een sterke branche.

Dit e-magazine kwam tot stand dankzij ROC Mondriaan en de medewerking van:

- Yassin el Bouyakoubi, wmo radar
- Karin van der Burgt, vanderburgt Advies en Samenwerking
- Buurtverbinding, ROC van Amsterdam, Civic en DOCK
- Cirkel Studio (video's Buurtverbinding)
- Michel Frijters, Summa College
- Henrieke Hofsteenge, Platform Arbeidsmarkt Sociaal Werk
- Wilma Louwerse, Handjehelpen
- Richard Middelkoop, Yulius Onderwijs
- Ian Plug, ROC Mondriaan, Practoraat Vakmanschap Sociaal Werk
- Nienke Rijk
- Jurja Steenmeijer, BPSW

Colofon

Tekst en redactie

Dees Weyburg, Desartes

Vormgeving

Inette van Ooijen

Uitgave

© Sociaal Werk werkt!, Utrecht april 2025

Dit e-magazine wordt uitgegeven door de Actieagenda de Kracht van de mbo-sociaal werker.